

Tikka - metsän rumpali

Tikat kiipeilevät puunrungoilla etsien hyönteisiä koloista ja kaarnanraoista ja hyödyntävät erikoisen pitkää kieltänsä niiden kiinnisaamisessa. Pesänsä tikat hakkaavat voimakkaalla nokallaan usein lahoon puuhun. Kolon valmistuminen kestää kahdesta kolmeen viikkoa.

Kolopesijöille on tarjolla niukasti luonnollisia pesäpaikkoja. Monet linnut ja nisäkkäät, kuten orava, lepakot ja liito-orava käyttävät tikankoloja hyväkseen. Nokallaan rummuttamalla tikat ilmoittavat reviiristään eli sitä voi verrata muiden lintujen lauluun.

Meillä pesivistä tikoista valkoselkätikka on uhanalaisin, muita uhanalaisia tikkoja ovat käyntikka, pikkutikka, harmaapäätikka sekä pohjantikka. Suomessa kaikki tikat ovat rauhoitettuja.

Muista linnuistamme poiketen tikoilla kaksi varvasta osoittaa eteenpäin ja kaksi taaksepäin. Normaalisti linnuilla on yksi takavarvas ja kolme varvasta eteenpäin.

Käpytikka

Dendrocopos major, Större hackspett, Great Spotted Woodpecker

Käpytikka on Suomen yleisin tikka, joka pesii kaikenlaisissa metsissä. Sen ravintoa ovat puussa elävät hyönteiset ja toukat, marjat, muiden kololintujen poikaset sekä kuusen ja männyn käpyjen siemenet. Käpytikan talvisen pajan huomaa helposti suuresta maahan kerääntyneestä käpykasasta. Tikat naputtavat usein syvennyksen käpyä varten puiseen sähköpylvääseen. Talvella käpytikka on yleinen näky lintujen ruokintapaikoilla.

Palokärki

Dryocopus martius, Spillkräka, Black Woodpecker

Jättitikkamme palokärki on niin vahva takoja, että se tekee suuriaukkoisen kolonsa mihin puuhun tahtoo, mutta pesii myös joskus vanhaan koloon. Pesä on useimmiten männynssä tai haavassa. Palokärjen kolo voi kelvata pesäksi myös pöllöille tai vaikkapa telkälle. Kelvollisen reviirin vaatimuksena on hevos- ja kekomuurahaisten runsaus, koska palokärki syö sekä muurahaisia että niiden toukkia.

Vanamo

Linnaea borealis - Linnea - Twin flower

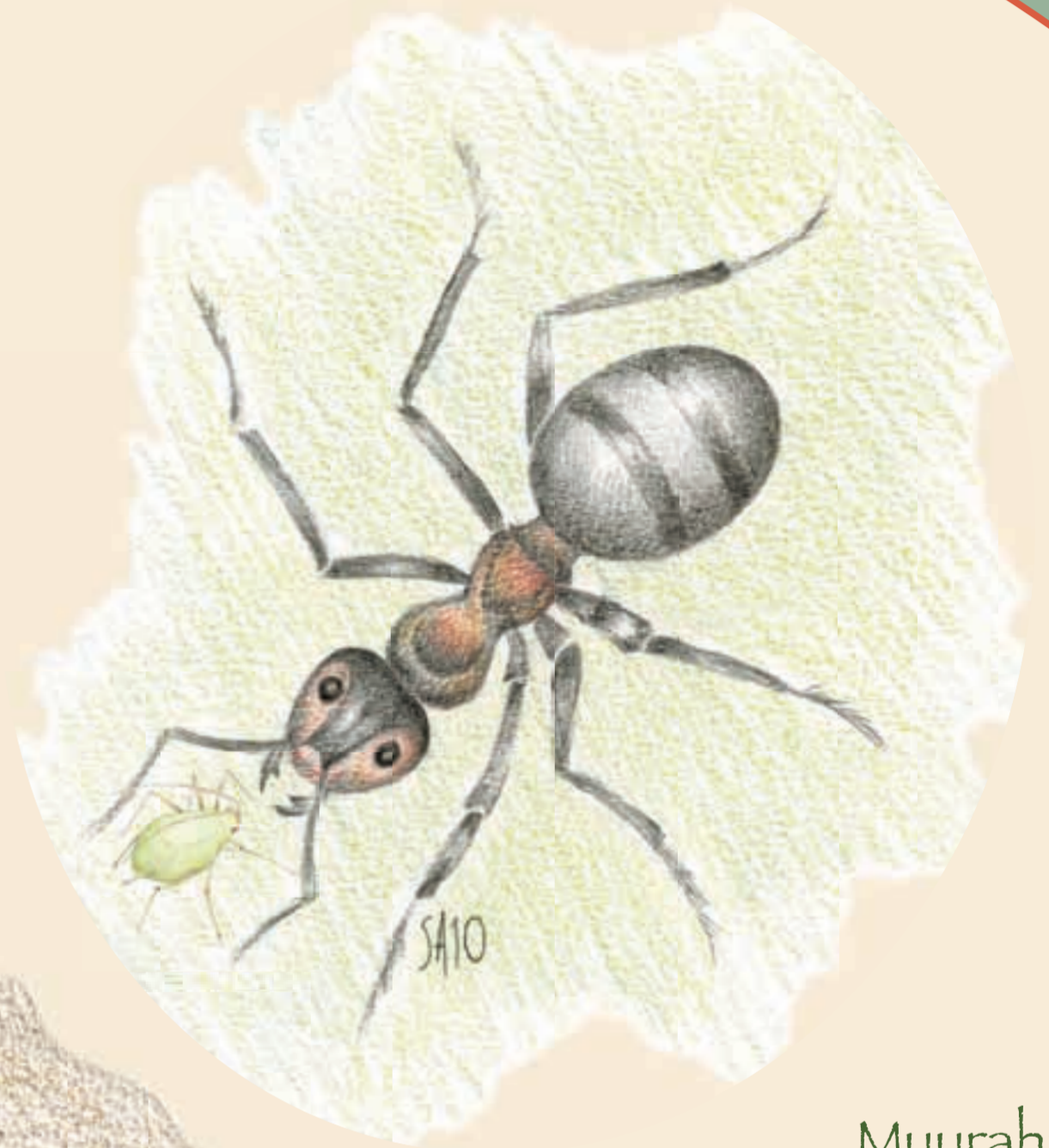
Ahkera muurahainen

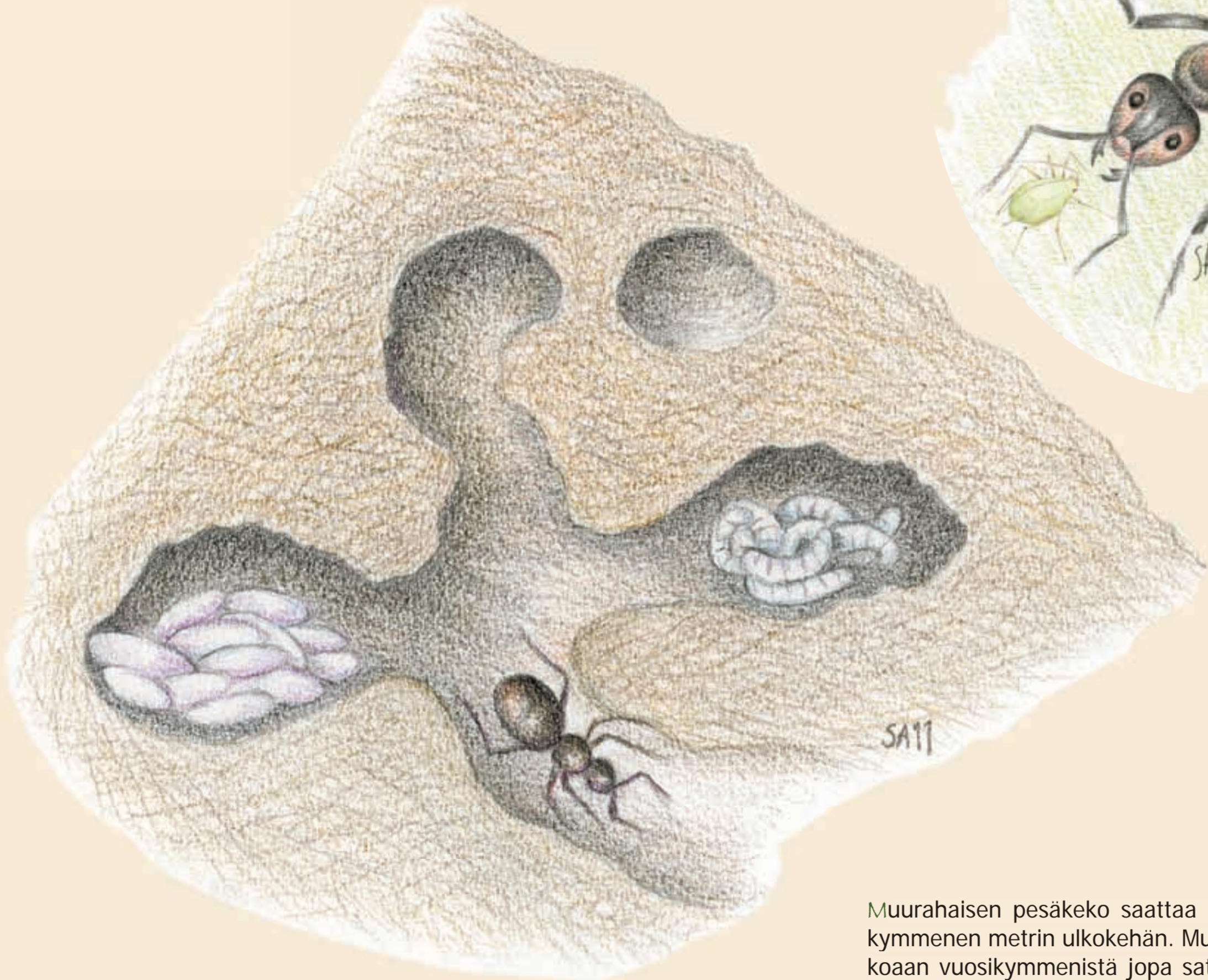
Muurahaiset ovat metsänhoitajan apulaisia, koska yksi muurahaisyhteiskunta voi syödä jopa 100 000 hyönteistä päivässä, joista monet ovat metsätuholaisia. Niinpä metsänomistajien kannattaa jättää hakkuissa riittävästi puita muurahaiskekojen viereen.

Muurahaiset käyttävät ravinnoksi toisia hyönteisiä, toukkia, kuoriaisia, käärmeitä, raatoja, sieniä, kasvinesteitä ja siemeniä. Erityisesti muurahaiset pitävät makeasta, minkä vuoksi ne hoitavat kirvoja hyötykarjanaan. Muurahaisten herkkua on kirvojen erittämä sokeripitoinen neste, jota ne lypsävät kirvakarjastaan. Muurahaiset jopa hellivät silittämällä kirvoja tuntosarvillaan, vartioivat ja puolustavat vihollisilta, kuten leppäkertuilta ja siirtävät niitä uusille ravintokasveille syömään. Vaaran uhatessa muurahaiset puolustautuvat puremalla voimakkailla leuoillaan ja ruiskuttamalla haavaan kirvelevää muurahaishappoa.

Muurahaiset ovat hyvin vahvoja. Ne pystyvät kantamaan jopa 20 kertaa oman painonsa suuruisen kuorman.

Muurahainen
Formica rufa, Myra, Ant

Aistiensa lähestyvän saderrintaman muurahaiset sulkevat pesäaukot. Ihmiset ovat hyväksikäyttäneet ilmiötä ennustaessaan säätiloja luonnonmerkeistä.

Muurahaisen pesäkeko saattaa saavuttaa jopa kahden metrin korkeuden ja kymmenen metrin ulkokehän. Muurahaisyhteiskunta on saattanut rakentaa kekoan vuosikymmenistä jopa satoihin vuosiin. Yhdellä yhteiskunnalla voi olla monta kekoa ja yhteiskunnassa miljoonia yksilöitä. Vanhoista kuusikoista löytyy riittävästi ravintoa ja pesänrakennusaineita vuosikymmeniksi. Keko voi ulottua jopa metrin syvyyteen maan alle. Keon sisätiloissa on käytäviä, lastenhuoneita ja varastotiloja. Pesästä lähtee säteittäin valtaväyliä, joiden pituus voi olla satoja metrejä.